

Raadsinformatiebrief

Aan: de leden van de raad
Van: het college
Datum: 11 augustus 2026
Onderwerp: inzet regionale opgaven augustus 2026
(informatievergadering Ruimte & Duurzaamheid)
Doel: te bespreken in informatievergaderingen 8-10 september 2026
Aanleiding: handelingsperspectief regionale samenwerking uit presidium februari 2023
Aard informatie: openbaar
Aantal bijlagen: 1

Aanleiding

In het verlengde van een handelingsperspectief over regionale samenwerking naar de toekomst, is afgesproken dat 'terugblik/voorblik regionale opgaven door de portefeuillehouder' een vast agendapunt wordt in elke informatievergadering. Verder maakt de raadsinformatiebrief met een actueel overzicht van ontwikkelingen rondom regionale opgaven, ook onderdeel uit van dit handelingsperspectief. Deze raadsinformatiebrief verschijnt drie keer per jaar. Over ontwikkelingen in het sociaal domein informeren wij u via afzonderlijke raadsinformatiebrieven. Gegeven de gemaakte afspraken in de vergadering van het presidium van 23 mei 2023, is onderstaand gemarkeerd aangegeven in welke informatievergadering het betreffende onderwerp eventueel besproken kan worden.

Informatie

Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

Aan het begin van deze nieuwe bestuursperiode, geven wij u hierbij nogmaals op hoofdlijnen inzicht in de samenwerkingsverbanden en verbonden partijen waaraan gemeente Heusden deelneemt. Deze informatie maakt ook onderdeel uit van het informatiedocument 'SAMEN TEAM HEUSDEN' dat onze gemeentesecretaris u net na de gemeenteraadsverkiezingen heeft aangeboden.

In de gemeentebegroting is een overzicht van verbonden partijen opgenomen. Voor gemeente Heusden zijn dit Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN), Streekarchief Langstraat Heusden Altena (SALHA), Uitvoeringsorganisatie Baanbrekers, GGD Hart voor Brabant, Regionale Ambulance Voorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV), Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), Regio Hart van Brabant (RHvB) en Stadsgewest 's-Hertogenbosch (in liquidatie). Het gaat hierbij om verlengd lokaal bestuur, met een gemeenschappelijke regeling (GR) als basis. Dit betekent dat de raden mandaat geven aan hun colleges om belangen op regionaal niveau te behartigen en om gezamenlijke besluiten te nemen, binnen de kaders van de vastgestelde begroting.

Naast de samenwerking in GR-en, werkt de gemeente Heusden ook samen met andere overheden en partijen. Zonder uitputtend te zijn, gaat het onder meer om De Meierijgemeenten (politie), M50 (samenwerking middelgrote gemeenten), Regionaal Bureau voor Toerisme De Langstraat (RBT), Vereniging Nederlandse Vestingsteden, Zuiderwaterlinie, Stuurgroep Regiotaxi, Bergsche Maasveren, Maassamenwerking (gemeenten, grenzend aan de Maas, tussen Land van Cuijk en Heusden) en Op Overeenstemming Gericht Overleg Onderwijs (OOGO).

Noordoost-Brabant

Verstedelijkingsafspraken

Het kabinet heeft Stedelijk Brabant in 2022 aangewezen als één van de 16 NOVEX-gebieden in Nederland. NOVEX is de afkorting van Nationale OmgevingsVisie Executiekraacht. Gegeven de ligging

van Heusden, tussen de regio's Noordoost-Brabant en Hart van Brabant, zijn we als grensgemeente onderdeel van respectievelijk de stedelijke regio's 's-Hertogenbosch (SR'sH) en Breda-Tilburg (SRBT). Vanwege de ligging van onze gemeente in de ruimtelijke structuur en de maatschappelijke verwevenheid met beide stedelijke gebieden, blijven we zoals gemeente Waalwijk (ook onderdeel van de GR Regio Hart van Brabant, die zich in beginsel richt op de SRBT), deelnemen aan het overleg in beide regio's. Zowel de SR'sH als de SRBT werken aan een Dorpenstrategie. Deze richt zich op het behoud van leefbaarheid en vitaliteit van kleine kernen. Er is een 'toolbox' beschikbaar, met instrumenten en geslaagde voorbeelden waarmee de leefbaarheid en vitaliteit wordt bevorderd. Op basis van deze toolbox, wordt per regio een strategie opgesteld waarin de opgaven, op gemeentelijk niveau, nader worden bekeken. De gemeente Heusden is aangesloten bij de werkgroep die deze strategie gaat uitwerken voor de SR'sH.

Update regionale woondeal

In de regionale woondeal staan afspraken over hoe gemeenten en woningbouwcorporaties bijdragen aan de ambities in de Nationale Woon- en Bouwagenda. Het doel van deze woondeal is om de samenwerking tussen regiogemeenten, corporaties, provincie en Rijk te intensiveren en zo de beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het woningaanbod in de regio te bevorderen. Met de komst van de Wet versterking regio volkshuisvesting, die op 1 juli jl. in werking is getreden, worden bepaalde woondealafspraken in de wet verankerd. Het vaststellen van woningmarktregio's maakt onderdeel uit van deze wet. De woningbouwregio moet in de omgevingsverordening door Provinciale Staten worden vastgelegd. De woningmarktregio moet door Gedeputeerde Staten in het volkshuisvestingsprogramma of via een separaat besluit worden vastgelegd. Door het Rijk wordt geadviseerd de huidige woondealregio's aan te houden, hetgeen nu door de provincie wordt geformaliseerd. Gemeente Heusden blijft dus voor wonen onderdeel van de regio noordoost Brabant. In regionaal verband wordt momenteel de regio-indeling bestuurlijk met gemeenten besproken. Hierna vindt de definitieve besluitvorming over de regio-indeling plaats. Verder worden er regionaal verdeelafspraken gemaakt voor een evenredige verdeling van de betaalbare woningen (inclusief sociale huur). Vervolgens moeten deze afspraken vertaald worden in het volkshuisvestingsprogramma.

Groenblauw Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) Vlijmens Ven en Loonse en Drunense Duinen

Om de natuur in het Vlijmens Ven en de Loonse en Drunense Duinen te versterken, wordt er voor beide gebieden gezamenlijk gewerkt aan een gebiedsaanpak. De focus hierbij ligt op de zone rondom deze gebieden. De samenwerking heeft inmiddels geresulteerd in een koers/visiedocument voor de twee gebieden. Nu de koers is bepaald, richt de aanpak zich meer op het opstellen van uitvoeringsprogramma's, met concrete maatregelen en projecten. Voor de ambtelijke inzet in 2026 en 2027 is verder een beroep gedaan op een provinciale financiële bijdrage. Het is overigens nu nog onduidelijk wat de gevolgen zijn van het maatregelenpakket voor stikstof, dat onlangs bekend is gemaakt. Wanneer dit leidt tot herijking van de gebiedsaanpak, informeren wij u hierover.

Aanpassing Brabantse waterschapsverordening

Op 7 juli 2026 hebben de waterschappen een besluit genomen over de ontwerp Brabantse waterschapsverordening. Het belangrijkste onderdeel hierin is de verhoging van de waterbergingsnorm van 60 naar 100 mm. Het is nog onduidelijk of nieuwbouwplannen in dit ontwerp gezien worden als binnen of buiten bebouwd gebied, of de geschetste termijnen in de overgangsfase werkbaar zijn en per wanneer deze termijnen ingaan. De ontwerpverordening ligt ter inzage van 7 augustus tot en met 18 september a.s. Op dit moment wordt een reactie op de ontwerpverordening voorbereid.

Midden-Brabant

Regio Hart van Brabant

De begroting 2027 en de jaarrekening 2025 Regio Hart van Brabant zijn op 10 juli jl. door het algemeen bestuur vastgesteld. Ook is de eerste wijziging van de begroting 2026 voor zienswijzen voorgelegd. Hierover wordt een voorstel voorbereid voor de raadsvergadering van 22 september a.s. Na de gemeenteraadsverkiezingen wordt een nieuwe kernagenda opgesteld, waarin de ambities en opgaven voor de huidige bestuursperiode worden opgenomen. Volgens de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant (GR) moet deze kernagenda in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen vastgesteld worden. Omdat de coalitievorming in een aantal van de deelnemende gemeenten meer tijd vergde dan vooraf was voorzien, is de planning rondom de kernagenda wat doorgeschoven. Naar verwachting wordt het ontwerp van de nieuwe kernagenda in december voor zienswijzen toegestuurd aan de gemeenteraden. Hieraan voorafgaand wordt de inhoud van de nieuwe kernagenda geagendeerd voor de radenavond van oktober a.s. Ook wordt de GR geactualiseerd. In december vorig jaar hebben wij al aandacht gevraagd om, bij de actualisatie, een evaluatiebepaling in de GR op te nemen. Wij blijven hier alert op. Het ontwerp van de geactualiseerde GR wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2027 voor zienswijzen aan de raden van de deelnemende gemeenten voorgelegd.

Vorbereitung Bus Rapid Transit in de regio Tilburg -'s-Hertogenbosch

De provincie stimuleert met name Bus Rapid Transit (BRT)-maatregelen uit het Regionaal Mobiliteit Programma (RMP). Voor een BRT-verbinding tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch zijn de onderzoeken in een vergevorderd stadium. Het betreft onderzoeken naar het kwaliteitsniveau van de BRT-bushaltes en de belemmeringen voor de doorstroming van het snelle busvervoer. Op basis van de onderzoeksresultaten worden prioriteiten voorgelegd aan de betrokken gemeenten en de provincie Noord-Brabant (ondersteund door de concessiehouder Openbaar Vervoer) voor verbetermaatregelen op de BRT-verbinding. Voor uitvoering van de onderzoeken hebben gemeenten financiële ondersteuning ontvangen vanuit het provinciale Regionale Mobiliteit Programma 2025-2027.

Vorbereitung deelmobiliteit in samenwerking met gemeenten uit de SRBT-regio

Het is bekend dat de bedrijventerreinen in Heusden beperkt bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Deelmobiliteit kan een positieve bijdrage leveren aan de bereikbaarheid. Daarom is in de afgelopen periode, samen met gemeenten Loon op Zand, Waalwijk en Altena in de regio Stedelijke Regio Breda Tilburg (SRBT), de provincie Noord-Brabant, adviesbureaus en lokaal parkmanagement, onderzoek gedaan naar een toekomstbestendige inzet van deelfietsen. Nu duidelijk is geworden dat gemeente Waalwijk geen financiële bijdrage levert, wordt door de overige partijen bekeken of er voldoende 'kritische massa' overblijft voor een businesscase voor een deelfietsenplan. Hierover verwachten wij eind augustus duidelijkheid. Bij een positieve conclusie zou implementatie in het eerste kwartaal van 2027 kunnen volgen.

Regionale woonzorgvisie Hart van Brabant en dakloosheid

De concretisering van de regionale woonzorgvisie Hart van Brabant, die in 2024 is vastgesteld, gebeurt in de lokale woonzorgvisie. De lokale woonzorgvisie 'tHuis in Heusden 2025, samen wonen, samen zorgen' heeft u inmiddels vastgesteld. Hierin komen onderdelen terug uit de regionale woonzorgvisie. Eén van die onderdelen gaat over de 'fair share afspraken'. Concreet betreft het de verdeling van aandachts- en urgentiegroepen in de regio. Dit komt mede voort uit de Wet regie op de volkshuisvesting. We maken hierover zowel afspraken in Regio Hart van Brabant als in Noordoost-Brabant, vanwege de regionale woondeal.

Vanuit de regionale woonzorgvisie en het actieplan dakloosheid worden in regionaal verband ook jaarlijks uitvoeringsprogramma's opgesteld. Voor het regionale actieplan dakloosheid 'Iedereen een (t)huis' wordt er in toenemende mate inzet van lokale gemeenten gevraagd. Het zwaartepunt voor veel thema's ligt bij de centrumgemeente Tilburg.

Plan van aanpak REKS 2026

Het adviesrapport 'Regionaal Energieperspectief Hart van Brabant' (zie bijlage), behandeld in de Stuurgroep REKS van mei jl., schetst hoe het energiesysteem van Hart van Brabant, richting 2050 kan

worden ingericht. Hierbij wordt uitgegaan van blijvende schaarste als het gaat om ruimtegebruik en beschikbare duurzame energie, netcongestie en een mix van elektriciteit, warmte, waterstof en groen gas. De belangrijkste keuzerichtingen zijn:

1. Parallel ontwikkelen van verschillende energiedragers (warmte, elektriciteit en hernieuwbare gassen), passend bij woningen, bedrijvigheid en mobiliteit, zodat schaarse energiedragers doelmatig worden ingezet en de druk op het elektriciteitsnet beheersbaar blijft.
2. Stevig inzetten op kleinschalige, gebiedsgerichte warmteoplossingen, zodat lokaal tempo en regie behouden blijven, terwijl toekomstige koppeling aan regionale warmte-infrastructuur mogelijk blijft.
3. Clustermatig werken vanuit regionale energieknooppunten, zodat keuzes in warmte, infrastructuur, opwek en netcapaciteit gebiedsgericht en uitvoerbaar kunnen worden uitgewerkt. Heusden zit in het cluster A59, met delen van Waalwijk
4. Energie en ruimte sterker met elkaar verbinden, door energie een sturend principe te laten zijn bij keuzes over woningbouw, bedrijvigheid, mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling.

Voor Heusden betekent dit vooral doorbouwen op de huidige koers. Inzetten op lokale warmtenetten in Vlijmen en mogelijk, straks in de twee andere grote kernen, netbewuste ontwikkeling van woningbouw en bedrijventerreinen, ruimte bieden aan netbewuste duurzame opwek en opslag, en tegelijkertijd actief samenwerken met de regiogemeenten over netcapaciteit en de programmering van ruimtelijke ontwikkelingen.

Center of expertise

Het Center of Expertise (CoE) is een regionale expertisepool van de gemeenten in Hart van Brabant. Het doel is om specialistische kennis en capaciteit beschikbaar te stellen voor opgaven die alle gemeenten raken, maar waarvoor het niet efficiënt of haalbaar is de expertise in elke afzonderlijke gemeente op te bouwen. Hiermee ondersteunt het CoE gemeenten bij de uitvoering van de energietransitie, versnelling van projecten en de bevordering van kennisdeling tussen gemeenten. Vooralsnog bestaat het CoE uit een warmte-adviseur, een technisch adviseur- en een juridisch adviseur energietransitie. Bekeken wordt of een adviseur netcongestie aan het CoE kan worden toegevoegd. Vanuit Heusden is een opdracht uitgezet ter ondersteuning van de lokale warmtetransitie.

Circulair Ambachtscentrum

Het haalbaarheidsonderzoek naar de ontwikkeling van een circulair ambachtscentrum (CAC), voor de gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk, is afgerond. Op basis van de uitkomsten is voor iedere gemeente een stappenplan opgesteld om concreet invulling te geven aan de circulaire ambities. De eerste stap bestaat uit het opzetten van een circulair netwerk, met een beperkt aantal activiteiten. Het stappenplan is onderverdeeld in vier fasen. In de eerste fase ligt de focus op één of meerdere materiaalstromen en op het optimaliseren van de inrichting en het functioneren van de milieustraten. De gemeenten vervullen hierbij de rol van kartrekker en initiator.

Circulair Ambacht Netwerk

Naast de voorgestelde stappen voor de ontwikkeling van een circulair ambachtscentrum, wordt ook onderzocht hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot andere (boven)regionale initiatieven binnen Hart van Brabant. De bestuursopdracht voor de pilot *Circulair Ambacht Netwerk* (CAN) is tijdelijk stopgezet omdat het opgeleverde plan van aanpak onvoldoende concreet was. Afgesproken is om eerst gezamenlijk de gewenste resultaten, doelen en scope van de opdracht nader te concretiseren. Op basis hiervan wordt bekeken of voortzetting van de bestuursopdracht de meest passende aanpak is.

Opvang en integratie asielzoekers en ontheemden

Voor gemeenten is de opvang en integratie van asielzoekers en ontheemden een complexe opgave, waaraan invulling gegeven moet worden binnen de lokale mogelijkheden en omstandigheden. Binnen de provincie vindt afstemming plaats over de verdeling van de opgave over regio's. Medio september informeren wij u over de laatste ontwikkelingen.

Omgevingsplan

Als onderdeel van de transitie naar een definitief omgevingsplan, werken wij samen met de VNG, provincie, 23 andere Brabantse gemeenten en de ketenpartners (omgevingsdienst, veiligheidsregio en GGD) in SPRONG. Oorspronkelijk stond SPRONG voor 'Samen bouwen met Partners in de Regio's aan Omgevingsplannen van Noord-Brabantse Gemeenten'. Na het succes in onze provincie wordt hiermee ook in andere regio's gestart. SPRONG staat nu voor 'Samen bouwen met Partners in de Regio's aan Omgevingsplannen van Nederlandse Gemeenten'.

In de eerste twee wijzigingsrondes van het omgevingsplan zijn bouwregels opgenomen die met hulp van SPRONG tot stand zijn gekomen. Op dit moment loopt het laatste blok van SPRONG. Hierin worden de milieuthema's opgepakt, in samenwerking met de drie Brabantse omgevingsdiensten. Eind 2026 stopt SPRONG in de huidige vorm, binnen Brabant. Er wordt nog gewerkt aan een vervolg. Deze samenwerking levert een bijdrage aan onze opgave: het tijdig realiseren van een definitief omgevingsplan.

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Het Stadsgewest heeft in april jl. een [brief](#) gestuurd met daarin de huidige stand van zaken over de jaarstukken en de overdracht van de Vlagheide. De achterstand van de jaarstukken is inmiddels voor een groot deel bijgewerkt. De accountant moet de jaarrekening 2025 nog controleren en hierover een goedkeurende verklaring afgeven. Dit zal op korte termijn worden afgerond. Daarnaast is door de provincie een voorlopige aanslag opgelegd voor de overdracht van de Vlagheide. Het voornemen is dat de overdracht op 1 januari 2030 plaatsvindt. Het gaat vooralsnog om een voorlopige aanslag. Een definitieve aanslag wordt pas verwacht op het moment van de overdracht. Voor de gemeente Heusden betekent de voorlopige aanslag een extra bijdrage van circa € 200.000. Dit bedrag is opgenomen in de [eerste bestuursrapportage 2026](#).

Warmtetransitie en energiebesparing

Binnen de regio Hart van Brabant ondersteunt het Energiehuis inwoners actief bij het verduurzamen van hun woning. Met een integrale klantreis wordt gekeken naar de behoefte van de inwoner en de passende vorm van ondersteuning en communicatie. Het Energiehuis gaat hierbij verder dan traditionele energieloketten, die vooral informeren op initiatief van inwoners.

Op dit moment werkt een kwartiermaker aan een implementatieplan, in het verlengde van de behoeften en wensen bij de regiogemeenten. Dit implementatieplan wordt in november 2026 verwacht. Dan bekijken we of het Energiehuis voor Heusden van toegevoegde waarde kan zijn.

Om de alternatieven te verkennen voor het warmteproject in Vliedberg, en mogelijk ook voor toekomstige warmtenetten in de gemeente, voeren we gesprekken met het regionaal warmtebedrijf Tilburg en het provinciaal warmtebedrijf. We onderzoeken welke rol deze warmtebedrijven kunnen innemen en hoe ze van elkaar kunnen verschillen als het gaat om de ontwikkeling en exploitatie van warmtenetten. We hebben het Center of Expertise (CoE) gevraagd om een analyse van de verschillen en de best passende oplossing voor Vliedberg. De resultaten verwachten we in het derde kwartaal van dit jaar.

Bijlage:

- Adviesrapport Energieperspectief Hart van Brabant